Remonstranten Rotterdam

Kerstmorgendienst

25 december 2019

Thema: ‘Aanbidden?’

Hipster kerststal

Voorganger : Dr. Tjaard Barnard
Organist : Jos van der Kooy

met muzikale medewerking van
Elena van Slogteren, sopraan

Samenzang vóór de dienst uit de Samenzangbundel

Titel	*pagina*
Il est né le divin enfant	18
Away in a manger	17
Go tell in on the mountain	16
De herdertjes lagen bij nachte	12
Stille nacht, heilige nacht	13
Luidt klokjes klingelingeling	6
O kindeke klein	8
In de stad van koning David	11

Orgel: Improvisatie over kerstliederen

Sopraan: ‘Mane, sterren, nachtplaneten’
(oud-Nederlands Kerstlied)

Welkom en aansteken van de kaars

Aanvangslied: Liedboek 477 (*staande*)

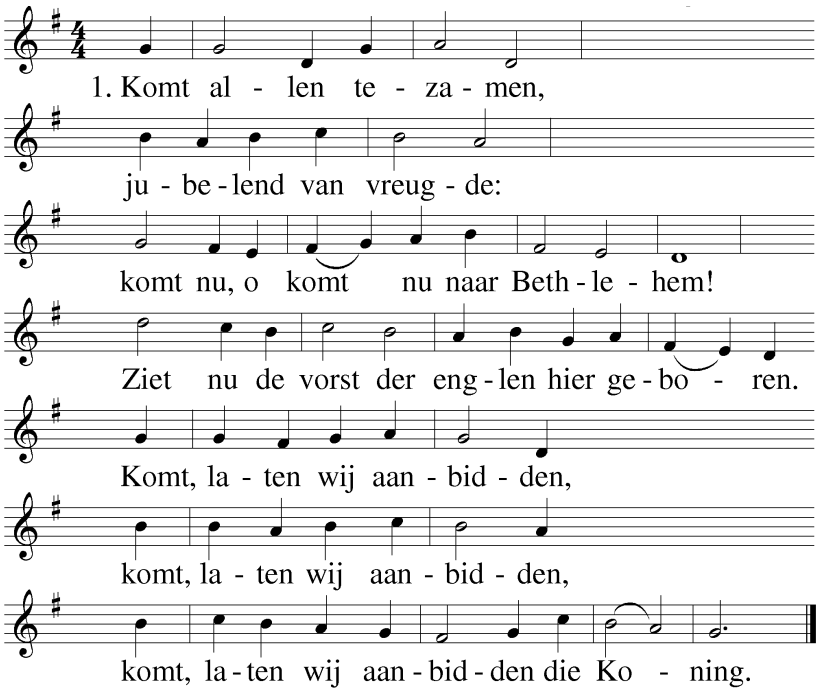

2. De hemelse eng'len
riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbied'ge schreden!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden, die koning.

3. Het licht van de Vader,
licht van den beginne,
zien wij omsluierd, verhuld in 't vlees:
goddelijk Kind, gewonden in de doeken!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

4. O Kind, ons geboren,
liggend in de kribbe,
neem onze liefd' in genade aan!
U, die ons liefhebt, U behoort ons harte!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

5. Zingt aarde en hemel,
zingt nu engl'enkoren,
zingt alle scharen rondom de troon:
Glorie aan God en vrede voor de mensen!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

Votum en groet

Antwoordlied (*Gemeente gaat daarna zitten*)

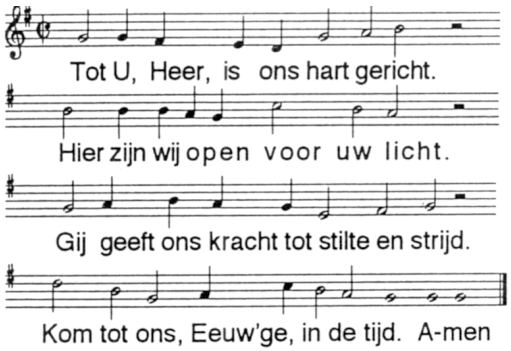

Inleidende Bijbellezing: Exodus 3: 1 – 5
[1]Mozes zorgde voor de schapen en geiten van zijn schoonvader Jetro, de priester van Midjan. Op een dag ging hij met de dieren ver de woestijn in. Hij kwam bij de berg Horeb. De Horeb was een heilige berg. [2]Daar kwam de engel van de Heer naar hem toe, als een vuur in een doornstruik. Mozes zag dat de struik in brand stond, maar de struik verbrandde niet. [3]Mozes dacht: Hoe kan dat? Hoe komt het dat die struik niet verbrandt? Ik zal eens gaan kijken.
[4]Toen de Heer zag dat Mozes dichterbij kwam, riep hij vanuit de struik: 'Mozes!' 'Ja, ik luister,' antwoordde Mozes. [5]De Heer zei: 'Kom niet dichterbij, en trek je schoenen uit. Want je staat op heilige grond. [6]Ik ben de God van je vader, ik ben de God van Abraham, Isaak en Jakob.' Toen hield Mozes zijn handen voor zijn gezicht, want hij durfde niet naar God te kijken.

Gebed
Eeuwige God,

Ons overkomt dat niet zo vaak, dat we denken op heilige grond te staan. We zijn er misschien te nuchter voor. We kijken misschien niet goed rond. We weten het niet. In ons leven zijn we wellicht te druk bezig om u op het spoor te komen.
Wil ons ogen geven, die beter kunnen zien.
Oren die beter kunnen horen.
En een geest die uw Geest aanvoelt.

Vandaag vieren we Kerst. We denken na over die verhalen over een baby in een voederbak. Een doodgewoon mensenkind, maar tegelijkertijd het allerbijzonderste. Een mens waarin u zo rakelings nabij was. Een mens, waarin andere mensen u herkende.

Geef het ons om ook stil te worden, als we u op het spoor komen.
Geef het ons om ruimte in ons hart te hebben voor het bijzondere.

Geef het ons, dat u ook in ons bestaan inbreekt.
Dat u ook aan ons laat zien, hoe dicht u bij de mensen wilt zijn.

Wil met ons zij, wil ons dragen.
Wil ons inspireren en kracht geven.
Amen.

Lied: ‘Of the Fathers heart begotten’: 1(sopraan), 2(allen), 3(sopraan), 4(allen), 5(sopraan), 6(allen)

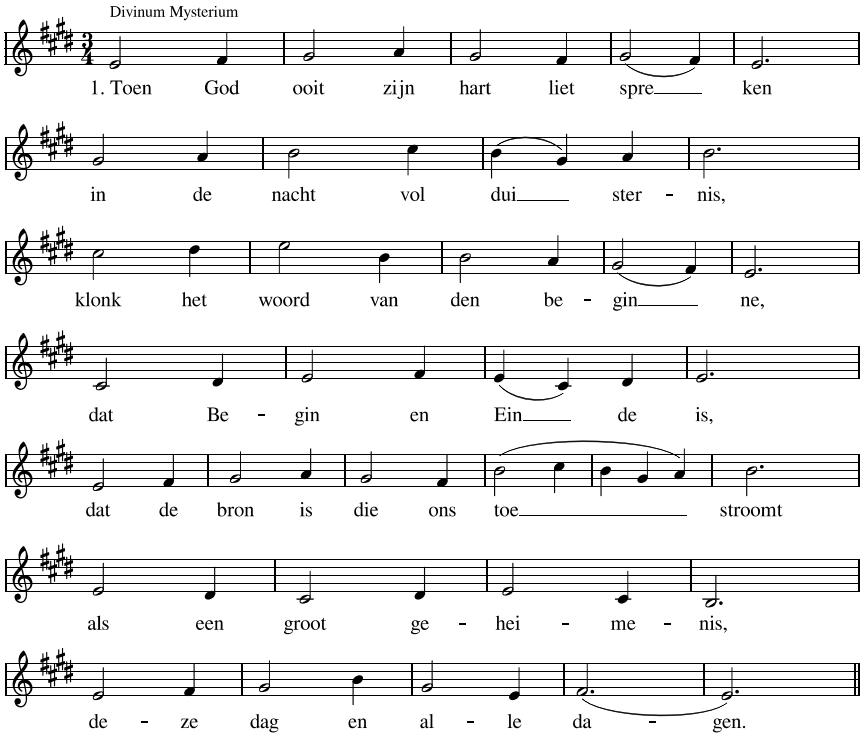

2. Alles heeft dit woord geschapen.
   Toen het klonk verscheen het licht,
   kregen aard’ en hemel namen
   en de mensen een gezicht,
   werd aan al wat groeit en ademt
   heil en zegen toegedicht,
   deze dag en alle dagen.

3. En dit woord is vlees geworden,
   kreeg gestalte in een mens,
   om te doen wat was gesproken
   als Gods diepste hartenwens:
   dat de wereld zou geloven
   in een toekomst onbegrensd,
   deze dag en alle dagen.

4. In Maria uitverkoren
   is dit woord als zaad gelegd,
   om de vrucht ook te voldragen
   die vanouds was toegezegd,
   om als levensbrood te dienen
   voor ons mensen onderweg
   deze dag en alle dagen.

5. Aard en hemel en rivieren,
   bergen, vasteland en zee,
   nacht en dag, laat van u horen,
   schepping in uw barenswee:
   in het kind dat is geboren
   deelt God zelf zich aan ons mee,
   deze dag en alle dagen.

6. Geef dan, engelen daarboven,
   ons dit hemelse akkoord!
   Alle mensen hier beneden
   zing uw lofzang om dit woord,
   dat Gods hart heeft uitgesproken
   in een liefde ongehoord,
   deze dag en alle dagen.

Bijbellezing: Matteüs 2: 1 – 12

[1]Jezus werd geboren in Betlehem, een stad in Judea. Herodes was op dat moment koning. Niet lang na de geboorte van Jezus kwamen er wijze mannen in Jeruzalem aan. Ze kwamen uit het oosten, uit een ver land. [2]Ze vroegen aan de mensen in Jeruzalem: ‘Waar is de koning van de Joden die kortgeleden geboren is? We hebben zijn ster gezien. Die kwam aan de hemel omhoog. En nu zijn we gekomen om de nieuwe koning te eren.’ [3]Toen koning Herodes dat hoorde, schrok hij vreselijk. Ook de andere mensen in Jeruzalem schrokken. [4]Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: ‘Waar zal de messias geboren worden?’ [5]Ze zeiden: ‘In Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken. Daar staat: [6]’Luister, Betlehem in Judea, jij hoort bij de belangrijkste steden van het land. Want uit Betlehem komt de leider van Israël. Hij zal zorgen voor het volk van God, zoals een herder voor zijn schapen zorgt.’ [7]Toen liet Herodes de wijze mannen in het geheim bij zich komen. Hij wilde precies weten wanneer ze de ster voor het eerst gezien hadden. [8]Daarna zei hij: ‘Ga naar Betlehem en zoek uit waar het kind precies is. Als jullie hem gevonden hebben, moet je dat aan mij komen vertellen. Dan kan ik ook naar hem toe gaan om hem te eren.’ [9-10]Na het gesprek met Herodes gingen de wijze mannen op weg. En opeens was daar de ster weer die ze al eerder gezien hadden. Toen ze de ster weer zagen, waren ze erg blij. De ster wees hun de weg. Hij bleef staan boven het huis waar het kind was. [11]De wijze mannen gingen naar binnen. Daar zagen ze het kind bij zijn moeder Maria. Ze knielden voor hem en eerden hem. Ze gaven hem de dure geschenken die ze meegebracht hadden: goud, wierook en mirre. [12]’s Nachts kregen de wijze mannen een droom. In de droom zei God tegen hen: ‘Jullie moeten niet teruggaan naar Herodes.’ En dus gingen ze langs een andere weg terug naar hun land.

Liedboek 476

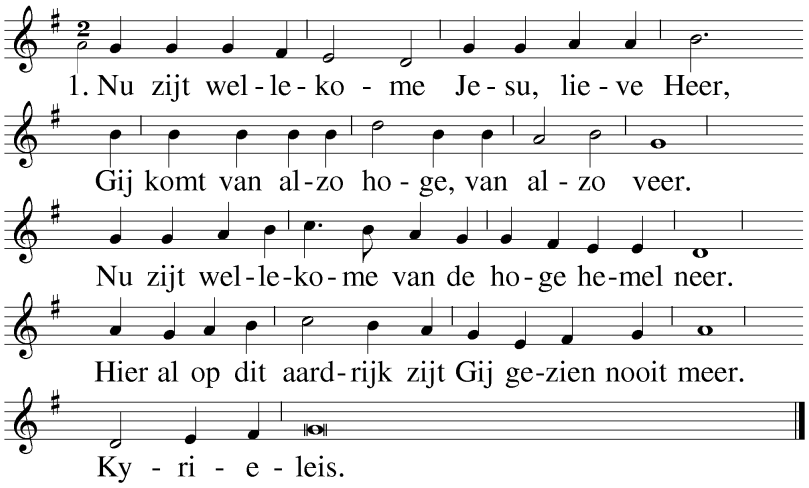

2. Christe Kyrieleison, laat ons zingen blij,
daarmeed' ook onze leisen beginnen vrij.
Jezus is geboren op de heilige kerstnacht
van een maged reine, die hoog moet zijn geacht.
Kyrieleis.

3. Herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet.
'Gaat aan gene straten en gij zult Hem vinden klaar.
Bet'lem is de stede, daar is 't geschied voorwaar.'
Kyrieleis.

4. Wijzen uit het Oosten uit zo verre land,
zij zochten onze Here met offerand'.
Z' offerden ootmoediglijk mirr', wierook ende goud
t' eren van dat kinde, dat alle ding behoudt.
Kyrieleis.

Kerstverhaal voor de kinderen
De Kleine Trommeljongen

Heel lang geleden, vlak bij de stad Bethlehem, leefde eens een kleine jongen wiens familie heel arm was. Zijn kleren waren versleten, soms had hij honger, want er was niet genoeg te eten. Maar de jongen had één ding waardoor hij toch gelukkig kon zijn: hij had een trommel, die trommel was van zijn vader geweest en daarvóór van zijn opa. Jaren geleden, toen zijn opa nog jong was, had die de trommel gekregen van rondtrekkende muzikanten. Toen de kleine jongen oud genoeg was leerde zijn vader hem param pampam pam spelen, op de trommel. Nu was hij van de kleine jongen en die hield heel veel van zijn trommel. Elke dag speelde hij erop en liep door zijn dorp. De andere kinderen volgden hem, terwijl hij speelde, zongen mee en marcheerden in de maat. Soms liepen er zelfs dieren mee in de parade! De kleine jongen speelde zo vaak op de trommel dat hij er heel goed in werd. De mensen in het dorp noemden hem al gauw de kleine trommeljongen.

In dezelfde tijd, in het stadje Nazareth, moesten Jozef en Maria op reis. Maria was in verwachting, maar ze moesten naar Bethlehem voor de volkstelling die keizer Augustus bevolen had. In Bethlehem was het heel druk, zo druk dat ze geen plaats konden vinden om te slapen. Ze werden naar een kleine stal gestuurd door een herbergier. Jozef en Maria waren zo moe en koud dat ze blij waren dat ze in het stro in de stal konden gaan liggen.

Die nacht werd Jezus geboren, en Maria legde hem voorzichtig in een kribbe met stro. Buiten op het veld waren de herders. Ze pasten op hun schapen. Het was een heel gewone nacht. Toen opeens … was er een helder licht, alsof het dag werd. En daar stond een engel in het licht. De engel zei: 'Wees maar niet bang. Ik kom jullie een boodschap brengen van God. Jullie zullen allemaal erg blij zijn. In Bethlehem is een bijzonder Kindje geboren. Een Kind dat alle mensen gelukkig zal maken. Ga Hem zoeken.

De herders gingen Hem zoeken en vonden Jezus. Ze vertelden het grote nieuws aan iedereen. Iedereen had het over de kleine Jezus. Ook de trommeljongen hoorde van Jezus. Hij wou ook graag naar het Kindje kijken, maar hij had niks om te geven.
Die nacht zag hij een heldere ster schijnen. Even later kwamen er drie vreemde mannen op kamelen door de straat, ze hadden mooie kleren aan en mooie dingen bij zich, het waren koningen. Zouden zij ook naar Jezus gaan kijken? De kleine trommeljongen besloot hen te volgen. Hij hoorde de drie mannen praten over de ster. Ze waren de ster al van heel ver gevolgd en nu scheen de ster boven een stal. De drie koningen gingen de stal binnen. Toen ze Jezus zagen bogen ze en gaven hun mooie geschenken: mirre, wierook en goud. De kleine trommeljongen stond buiten en zag dat allemaal gebeuren. Wat kan ik doen dacht hij, ik heb niks om te geven, verdrietig draaide hij zich om en liep terug naar huis. Toen zag hij de trommel die aan zijn zij hing. Plotseling wist hij wat hij de kleine Jezus kon geven. Hij zou voor Hem op de trommel spelen. Hij ging terug en toen hij de stal weer zag begon hij zacht te spelen en te zingen…

Ik ga naar Bethlehem
param pampam pam
en sla mijn trom voor Hem,
param pampam pam
Want voor de sterren scheen,
param pampam pam.
is plaats voor iedereen
param pampam pam
ram pam pampam ram pam pampam.
Jezus de koning kwam
param pampam pam
in de stal
param pam pampam param pam pampam

En Maria zei:
param pampam pam
Je slaat je trom zo blij,

param pampam pam
En kijk, mijn Kindje lacht,
param pampam pam
Het heeft op jou gewacht,
param pampam pam
ram pam pampam ram pam pampam.
Sla je trommel maar,
param pam pampam
in de stal
param pam pampam param pam pampam

En hij sloeg de trom
param pampam pam
het werd al stil alom,
param pampam pam
de engelen waren heen,
param pampam pam
ook de herders een voor een
param pampam
ram pam pampam ram pam pampam.
Maar hij sloeg de trom
param pam pampam
in de stal
param pam pampam param pam pampam

Liedboek 485, met herdersrol solo gezongen door sopraan

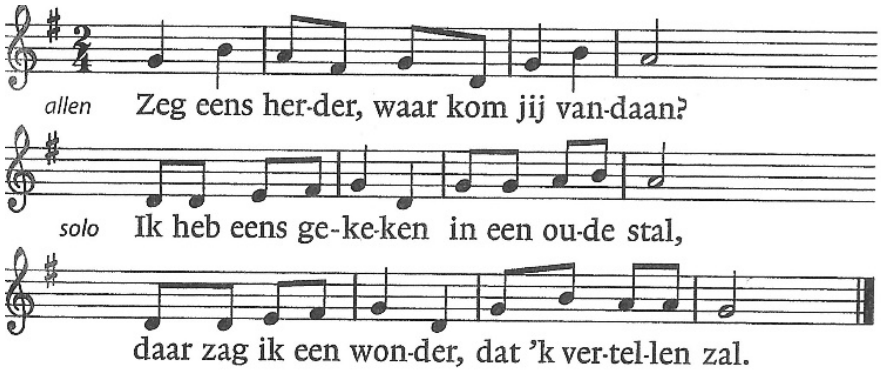

(*allen*) 2. Zeg eens herder, wat heb jij gezien?
(*sopr.*) 'k Zag een os en ezel bij een voederbak.
't Was er koud en donker, tocht kwam door het dak.

(*allen*) 3. Zeg eens herder, zag je daar nog meer?
(*sopr.*) Ja, ik zag een kindje huilend van de kou
en daarbij stond Jozef die 't warmen wou.

(*allen*) 4. Zeg eens herder, zag je soms nog meer?
(*sopr.*) 'k Zag toen dat Maria 't kind in d' armen nam.
Os en ezel keken, ook een heel klein lam.

(*allen*) 5. Zeg eens herder, is het lief en schoon?
(*sopr.*) Schoner dan het zonlicht, schoner dan de maan,
schoner dan de hemel, waar de sterren staan!

(*allen*) 6. Zeg eens herder, heeft het iets gevraagd?
(*sopr.*) Ja, het vroeg om liefde, schatten vraagt het geen.
Laten wij nu allen gaan tot Hem alleen.

Preek

Met Kerstmis kan er meer dan in een andere tijd van het jaar. Met Kerst zingen we liederen, die anders niet uit onze mond zouden komen. Als remonstrants predikant krijg ik vaak te horen bij de klassieke liederen die ik graag laat zingen: dat kun je toch niet meer zingen? Dat geloven we toch niet meer? Maar zelfs de samenstellers van het nieuwe liedboek in 2013 hebben begrepen dat Kerst iets anders is dan de rest van het jaar. Door het hele liedboek heen hebben ze het Nederlands soms wat gemoderniseerd. De gebiedende wijs meervoud is op veel plaatsen verdwenen. Met Pinksteren zingen we niet meer: Komt laat ons deze dag…, maar is de enkelvoudige vorm komen bovendrijven: kom laat ons deze dag. Na al het gedoe uit de vertaling in 2004, toen de kribbe opeens een voederbak bleek te zijn, heeft men het niet opnieuw aan gedurfd. Op bijna alle plekken geen ouderwetse meervoudsvormen meer, maar wel nog met Kerst. Stel je voor dat je daar iets anders zou moeten zingen dan:
Komt verwondert u hier mensen, of
Komt allen tezamen.
Met Kerst kan er meer dan anders!

Met Kerst zingen we van een geloof waar ik op een gewone zondagmorgen bij u niet mee moet aankomen. Over Heer Jezu, God en mense. Over God die de nederige staat van een mens heeft aangenomen. Over een kind geboren uit een maagd. Over engelen die uit de hemel neerdalen en bovenmenselijk gezang laten horen. Allemaal beelden waar we vaak te vrijzinnig voor zijn.

Zou dat ook zijn met het woord waar ik vandaag met u over wil nadenken? Want laten we eerlijk zijn: 'aanbidden' is misschien niet een woord dat in ons standaardvocabulaire van het geloof zit. Vrijzinnigen zijn niet zo goed in aanbidden. Dat klinkt wel heel erg alsof we door de knieën moeten. En daar zijn we wellicht te eigenwijs voor. En toch zingen we het vrolijk mee:

Komt laten wij aanbidden,
komt laten wij aanbidden,
komt laten wij aanbidden, die Koning.

Daar wil ik vandaag met u eens over nadenken.

Hoe goed zijn wij moderne mensen in aanbidden? Ik denk dat het tegenvalt. Aanbidden is een vorm van eerbied betonen, die ons niet zo gemakkelijk meer af gaat. Daar zijn we te autonoom voor, te zelfstandig. Te onafhankelijk…

Kunnen wij ons nog voorstellen van iets of iemand afhankelijk te zijn én daarmee te kunnen leven? Gaan wij nog eens ergens voor door de knieën?

Op Youtube is een indrukwekkend filmpje te vinden van Stephen Fry, de bekende Engelse acteur en auteur. Hij wordt daar geïnterviewd over de vraag, wat hij zou zeggen, wanneer hij na dit leven zou verschijnen voor de rechterstoel Gods. Het gesprek is verschenen in een reeks gesprekken waarin telkens deze vraag wordt gesteld.

De interviewer, een gelovig mens, slaat bijna stijl achterover van het antwoord van Stephen Fry. In prachtige Engelse volzinnen, zeer eloquent, begint Fry een frontale aanval op God. Eigenlijk stelt hij de klassieke vraag naar de zin van het kwaad. God, hoe kun je kanker toelaten bij kleine kinderen? Hoe kan het dat in de schepping ook zoveel ellende ingebakken zit. Hoe kunnen er parasieten zijn, wier levenscyclus bestaat uit het opeten van ogen van hun prooidieren. Hoe kan het? Laat God zich maar eens verantwoorden.

De interviewer constateert dat deze benadering Fry heel waarschijnlijk geen toegang tot de hemel zal verschaffen. Fry stemt daarmee in. Maar op de voorwaarden van zo’n foute God wil hij niet eens binnenkomen. Het is gewoon niet goed! Zoekt u dat filmpje deze kerstdagen nog eens op. Het is de moeite waard.

Iets verder in het filmpje neemt Fry ook afstand van het beeld, dat wij een leven lang in aanbidding voor deze God zouden moeten knielen. De God die deze wereld gemaakt heeft, met alle ellende die erin is, is gewoon niet goed. Het is een wispelturige God die een slecht karakter heeft.

Hoe anders zijn alle verhalen die we gewoon zijn met Kerst te lezen. De aanbidding is vanzelfsprekend. Herders en Wijzen uit het Oosten komen en knielen neer. In twintig eeuwen kunstgeschiedenis zien we telkens weer mensen knielen voor die kleine baby in de kribbe. God is op aarde gekomen en wie zou dan niet door de knieën gaan?

Zouden wij door de knieën gaan? Ik herinner me nog goed, hoe ik een kleine veertig jaar geleden meespeelde in het kerstspel van de zondagschool van de Remonstrantse Gemeente in Bussum. Als ‘kind 2’ moest ik de pasgeboren baby, de jonge Jezus een cadeau aanbieden. Ik moest daarvoor door de knieën. En eigenlijk vond ik dat toen al ongemakkelijk.

Wat zegt het ons, als wij niet zo gemakkelijk meer kunnen knielen? Ik moet daarbij denken aan een gebed dat ik eens meemaakte in de Leidse Studentenekklesia. Een voorganger bad als volgt: ‘jij die niet anders bent, dan wij geloven dat je bent’. Eerbied en aanbidding is een ingewikkeld concept.

Maar toch…

De bekende geleerde Rudolf Otto (1869-1937) omschreef wat de "levende God" betekent voor een gelovige: dat is geen filosofische constructie of abstractie, maar een "mysterium tremendum et fascinans", een angstaanjagend en tegelijk fascinerend en aantrekkend geheimenis. Een vreeswekkend en fascinerend mysterie. De grootste theoloog van de twintigste eeuw, Karl Barth, sprak over God als over de geheel Andere. Elke voorstelling die wij mensen maken, kan daarmee al God niet zijn. God is groter dan wij ons ooit kunnen voorstellen.

Hebben wij vrijzinnigen God eronder gekregen en zit Hij in onze broekzak?
Is God bij ons niet geworden tot het ideaal wat wij zelf zouden willen zijn. God is net als wij, maar dan een paar maatjes groter?

Misschien maken wij het verhaal van kerstmis daarmee wel te klein. Als in Bethlehem de ideale mens wordt geboren, bijna hetzelfde als wij, maar dan net een slagje beter, is er dan nog ruimte voor het werkelijk vernieuwende van het verhaal, dat de hemel inbreekt in de tijd. 'Midden in de winternacht, ging de hemel open.' Als er gewoon een goed mens in de kribbe ligt, wat zegt dat ons dan?

Ik geef toe dat ik me nu op het speculatieve terrein van de theologie begeef. Maar misschien helpt het ons wel. Voor vroege theologen zoals bijvoorbeeld de evangelist Johannes, liep daar niet een bijzonder mens rond, maar was het alsof God zelf op aarde rondliep. Het Woord was vleesgeworden en had onder ons gewoond. Voor Johannes is dat de kern van de boodschap: God is niet meer ver weg in de hemel, waar we hem

eigenlijk niet kunnen kennen, maar God is heel dichtbij gekomen. God heeft een menselijk bestaan aangenomen. God heeft het menselijke geheiligd. God is bij ons en niet ver weg!

Zie daar wat voor mijn gevoel de kern van de boodschap van Kerst is. En om het moeilijk te maken: dat is een dubbele boodschap. Aan de ene kant gaat het om het allerbijzonderste dat inbreekt in de wereld. Het grootste wonder van het bestaan. Niet alleen van ons bestaan, maar van het bestaan van het hele heelal, daar gaat het hier over. Die grootsheid vraag om stilte en ontzag. Misschien wel aanbidding.

Maar tegelijkertijd komt dat allergrootste direct ook het meest nabij. God is niet in de hemel ver weg, maar God is in ons, is met ons. God is niet onkenbaar, maar God gebeurt aan ons. In ons dagelijkse leven van alle dag. Iets van het goddelijke zit in ons, zit in de medemens om ons heen. Die dubbelheid beleven, dat is kerst vieren.

Wat dat werkelijk betekent: dat zullen we later zien in de verhalen van Jezus als hij eenmaal volwassen is geworden. Dan staat niet het aanbidden van hem meer centraal, maar het dienen.

Dan gaat het om doen en niet meer om filosoferen. Dan gaat het niet om knielen voor God in de hemel, maar om het dienen van je medemens. Deze God dien je het beste, zijn zoon volg je het beste na, door je medemens te zien staan. Wat je voor de kleinste van je medemensen doet, heb je voor God gedaan, zal Jezus zeggen als hij vertelt over hoe hij het laatste oordeel ziet. Het laatste oordeel, de uiteindelijk spiegel die een mens wordt voorgehouden, is niet of je het juiste hebt geloofd, of je de correcte filosofie hebt aangehangen, of je voor God op de knieën bent gegaan, maar of je je medemens hebt zien staan. Dan gaat het om wat klassiek de werken van barmhartigheid is gaan heten:

De hongerigen spijzen
De dorstigen laven
De naakten kleden
De vreemdelingen herbergen
De zieken verzorgen
De gevangenen bezoeken
De doden begraven

Pas wie deze dingen doet voor de minste van onze medemensen, pas diegene komt in de buurt van Jezus. Wat je voor de minste van mijn broeders hebt gedaan, heb je voor mij gedaan. God bestaat niet, God ontmoet je niet, als je niet iets doet voor de medemens om je heen, in het bijzonder de mens die je nodig hebt.

Misschien moeten wij ons niet al te druk maken over het aanbidden. Misschien past het niet bij ons. Maar dan moeten we wel durven te dienen. Dan moeten we wat Jezus zei en deed proberen te navolgen.

Kerst gaat om de ontmoeting met het allerdiepste van ons bestaan. Met onze roeping. Met een God die ons gewild heeft, maar die ook wat van ons verwacht. Aan ons om te antwoorden.

Zeg eens herder, heeft het iets gevraagd?
Ja, het vroeg om liefde, schatten vraagt het geen.
Laten wij nu allen gaan tot Hem alleen.

Komt laten wij aanbidden, die Koning!
Amen.

Liedboek 150a

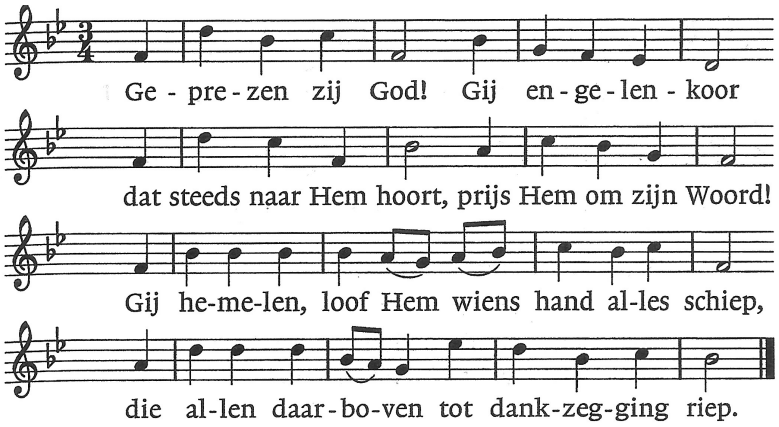

2. Geprezen zij God! Gij allen op aard,
   aanbid Hem die u als kind'ren aanvaardt.
   Loof Hem die uw Heer is met juichende stem.
   Beantwoord zijn liefde: leef altijd voor Hem!

3. Geprezen zij God! Laat alles wat leeft
   nu zingen voor Hem die alles ons geeft.
   Laat juub'len het orgel, laat harp en trompet
   de glorie doen klinken van Hem die ons redt.

4. Geprezen zij God! Ons lied is gewijd
   aan Hem die altijd ons helpt en geleidt.
   Om zijn goede schepping, om hemels genot,
   zijn gunst en vergeving: geprezen zij God!

Liedboek 150a – Engelse tekst

1. O praise ye the Lord, and sing a new song,
   amid all his saints his praises prolong.
   The praise of their Maker his people shall sing,
   and children of Zion rejoice in their King.

2. With timbrel and harp and joyful acclaim,
   with gladness and mirth, sing praise to his name;
   for God in his people his pleasure doth seek,
   with robes of salvation he clotheth the meek.

3. In glory exult, ye saints of the Lord;
   with songs in the night high praises accord.
   Go forth in his service and strong in his might
   to conquer all evil and stand for the right.

4. For this is his word: his saints shall not fail,
   but over the earth their pow'r shall prevail.
   All kingdoms and nations shall yield to their sway.
   To God give the glory and praise him for aye.

Gebeden, afgesloten met gezamenlijk gebeden 'Onze Vader'

Eeuwige God,
Terwijl heel uw wereld zingt van Vrede op aarde, zijn er zovele plekken waar dat niet zo is. Waar mensen elkaar naar het leven staan. Waar de taal van de wapens spreekt en niet die van de liefde.

Geef het ons, dat in onze wereld, uw engelenzang van vrede op aarde nooit verstomt. Geef ons de moed en de kracht om het voor te leven, op de plek waar wij gesteld zijn, op de plek waar wij iets kunnen doen.

Uw engelen, o God, zingen van uw welbehagen in mensen. Tegelijkertijd zijn er zovele mensen die niemand ziet staan. Mensen in wie wij geen welbehagen hebben. Mensen die wij liever zien gaan dan komen. Geef het ons, om steeds meer uw liefde ons doen en laten te laten bepalen. Om ons het instrument te laten zijn van uw liefde.

Geef, o God, dat wij uw eer een plek in de wereld geven. Dat wij zingen van uw liefde en het tegelijkertijd ook doen. Dat wij door ons doen en laten mensen nieuwsgierig maken naar u, die ons inspireert, die ons draagt.

Wilt u, o God, ons en onze medemensen dragen als het leven niet meevalt. Als deze dagen van Kerst geen feest, maar een bezoeking zijn. Als eenzaamheid zijn tol eist, als verdriet ons hart verkilt, als een geheim ons benauwt.
Wees met ons als we ons zorgen maken over onze gezondheid. Als we bang zijn, dat onze eigenheid ons ontsnapt en we alles vergeten. Houd ons dan vast o God en ook als wij menselijkerwijze nu voor het laatst kerst vieren.

Wees met ons o God in alle dagen die u ons geeft. Ontferm u over ons en onze medemensen.

In de stilte van ons hart bidden wij u en spreken we uit wat niemand voor ons kan zeggen. Wees met ons en sterk ons met uw nabijheid als we bidden in de stilte.

[…]

Met uw kerk van alle plaatsen en tijden bidden we met de woorden van Jezus:

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
En vergeef ons onze schulden,
Zoals ook wij onze schuldenaars vergeven;
En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
En de kracht en de heerlijkheid
In eeuwigheid.
Amen.

Mededelingen

Collecte (*tijdens de dienst*): Anna Home Mongolië

Sopraan: ‘Maria Wiegenlied’, opus 76: 52 (Max Reger)

Slotlied: Liedboek 481 (*staande*)

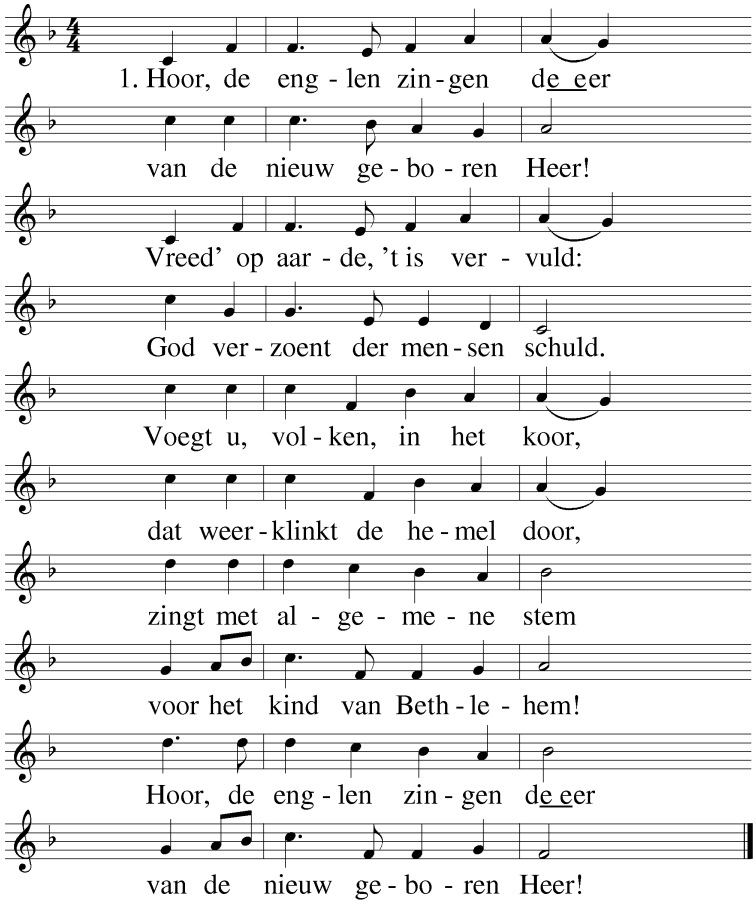

2. Hij, die heerst op 's hemels troon,
Here Christus, Vaders Zoon,
wordt geboren uit een maagd
op de tijd die God behaagt.
Zonne der gerechtigheid,
woord dat vlees geworden zijt,
tussen alle mensen in
in het menselijk gezin.
Hoor, de eng'len zingen d' eer
van de nieuwgeboren Heer!

3. Lof aan U die eeuwig leeft
en op aarde vrede geeft,
Gij die ons geworden zijt
taal en teken in de tijd,
al uw glorie legt Gij af
ons tot redding uit het graf,
dat wij ongerept en rein
nieuwgeboren zouden zijn.
Hoor, de eng'len zingen d' eer
van de nieuwgeboren Heer!

Uitzending en zegen

Bevestigen wij dan ons geloof in een leven van liefde.
Aanvaarden wij onze verantwoordelijkheid voor onze geloofsgemeenschap,
Haar taak in deze wereld, met haar noden
En gaan wij dan van hier naar ons huis en onze levensopdracht, de vreugde van het kerstfeest in,
Onder Gods zegen.

De Heer zegene en Hij behoede u.
De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.

Ere zij God (*staande*)

Ere zij God, ere zij God
in de hoge, in de hoge, in de hoge.
Vrede op aarde, vrede op aarde
in de mensen een welbehagen.
Ere zij God in de hoge,
ere zij God in de hoge.
Vrede op aarde, vrede op aarde,
vrede op aarde, vrede op aarde,
in de mensen, in de mensen een welbehagen,
in de mensen, een welbehagen, een welbehagen.
Ere zij God, ere zij God
in de hoge, in de hoge, in de hoge!
Vrede op aarde, vrede op aarde,
in de mensen een welbehagen.
Amen, amen.

Collecte (*bij de uitgang*)**: Remonstrantse Broederschap**

Orgel: 'Noël X: Midden in de winternacht' (Louis-Claude Daquin)

Gelieve de Samenzangbundels <u>in de kerk achter te laten!</u>

Na afloop van deze dienst bent u van harte welkom in de Kerkenraadskamer om samen koffie/thee en limonade te drinken.
Er is speciaal KERSTGEBAK!

U bent ook van harte welkom in de kerkdiensten en activiteiten:

29 december	Kerkdienst met dr. Martijn Junte, aanvang 10.30 uur
31 december	Oudjaarsavonddienst met Koen Holtzapffel, aanvang 17.00 uur.
5 januari 2020	Kerkdienst met Koen Holtzapffel, aanvang 10.30 uur
12 januari	Oecumenische zondag met Bernard van Verschuer, aanvang 10.30 uur
14 januari	Filmcafé – The Shack, aanvang 19.00 uur
15 januari	Bijbelcursus met Tjaard Barnard, aanvang 20.00 uur
17 januari	Samen zingen met Jos van der Kooy, aanvang 10.00 uur
19 januari	Twee op de kansel met Tjaard Barnard en Rabbijn Albert Ringer, aanvang 10.30 uur.
26 januari	Twee boven de kansel met Koen Holtzapffel, fluitist Kees Alers en Jos van der Kooy, aanvang 10.30 uur.
8 februari	Stadsretraite met als thema: Moderne Devotie met Koen Holtzapffel en Jethro Zevenbergen
9 februari	Themadienst 'Laat toch los' met Koen Holtzapffel, aanvang 10.30 uur

Alle informatie over onze kerkdiensten en activiteiten vindt u op onze website rotterdam.remonstranten.nl

Wanneer u zich aanmeldt voor de kerkBRIEF, blijft u via e-mail op de hoogte van al onze activiteiten! Aanmelding: administratie@remonstrantenrotterdam.nl

Als u hebt genoten van de prachtige muziek vandaag, kijkt u dan ook even in onze folder kerkMUZIEK. Daarin vindt u alle muzikale activiteiten van de Gemeente. Ook de gewone zondagse kerkdiensten zullen een feest van preek en muziek zijn.